

Udgivet af et Interessentskab.
 Ansvarshavende: Otto Gornitzka.
 Telefon 74.
 Trykt i Allinge Bogtrykkeri.

NORD-BORNHOLMS UGEBLAD

Udgaar i et Antal af 1600 Eksempl.
 og forsendes gennem Postvæsenet
 til alle Hjem i Allinge-Sandvig.
 Ølsker, Rutsker, Rø og Klemensker

Nr. 819

Fredag den 24 Oktober 1919

8de Aarg.

"Nord-Bornholms Ugeblad"
 trykkes i et Antal af mindst 1600 Exempl.
 og forsendes gennem Postvæsenet i Allinge.
 Sandvig, Ølsker, Rutsker, Rø og Klemensker.

"Nord-Bornholms Ugeblad"
 har den største Udbredelse i Nordre Herred
 bliver læst i ethvert Hjem og egner sig der-
 for bedst til Avertering.

"Nord-Bornholms Ugeblad"
 oplager gerne Bekendtgørelser af enhver Art
 saasom Køb, Salg, Foreningsmeddelelser,
 Efter- eller Aflysninger, Auktionser etc.

"Nord-Bornholms Ugeblad"
 udgaar hver Fredag, kan bestilles paa alle
 Postkontorer samt paa Bladets Kontor og
 koster 1 Kr. halvaarlig.

„at en Svend maatte have sin zünftige Samvittighed ren, naar han vilde vandre, men havde han det, kunde han ogsaa være vis paa at blive vel modtagen, overalt hvor han kom hen. Heraf fødtes den Letbevægelighed indenfor Svendenes Klasse, der er karakteristisk for den Tids Arbejdsforhold. Var Sveuen ikke tilfreds et Sted, forsøgte han sig et andet. Altid ligeglad og altid paa til at vandre, blev Vandringslivet for Svendene en permanent Tilstand, og Arbejdet i en By kun et lille Hvil paa Turen. Rejselivet med dets Eventyr og Poesi tiltrak dem. Hele Tyskland og Norden blev kendt Land for Svendene. Det hedder i en af de gamle Viser:

„Durch Franken und durch Schwabenland, durch Schweizerland zugleich, Tirol wie auch in Steiermark, ins Ungerland hinein. Und wer all da gewesen ist, das lässt gar hübsch und fein. Will uns dann da gefallen nicht, marschiren wir in Böhmen. Von Böhmen da nach Sachsenland, da sind die Jungfern schön.“

Der kom ved denne Strejfen rundt fra By til By og fra Land til Land noget frisklyragtigt ind i Svendenes Tilværelse. Naar Foraaret kom, fik de Bisselæder i Skoene. Det hedder i en af de gamle Viser:

„Das Frühjahr thut' rankommen, Gesellen werden frisch. Sie nehmen Stock und Degen Degen ja Degen und trelen vor Meisters Tisch. Herr Meister wir wollen rechnen, jetzt kommt die Wanderzeit. Ihr habt uns diesen Winter, Winter, ja Winter gehudelt und geheit.“

Forældende for Svendene var det omflakkende Liv ikke altid, og nægtes kan det ikke, at der hos den vandrende Svend kom ikke saa lidt bølgeagtigt og selvsikkert frem. Stærke i Følelsen af deres Samhörighed og lidet at tabe som de havde, var der ikke hos Svendene stor Respekt for Mestre eller Øvrighed. De var sig vel bevidst, at naar de ikke vilde arbejde, maatte de store tilsidst bøje sig.

Betegnende er Holbergs Ytring om Haandværkssvendene i den 261 Epistel:

De er de eneste Lemmer udi et Societet, som ikke kan tvinges. Andre Undersaatter er bundne til et vist Sted, som de ikke uden med Vanskelighed kan forlade, men Haandværks-Karle have ingen bestandig Bopæl, intet vist Hjem eller Fæderland. De bo som Tartarer udi Telte og uden Ulejlighed eller mindste Tab kan flytte fra et Sted til et andet. Hvorudover naar de tæue med Dessertion, maa man tro, det er deres Alvor, og maa deres Mestre da give sig paa Discretion, medmindre de ville se deres Arbejde og Næring at ligge. Thi hvor en Haandværks-Karl begiver sig hen, der er hans Fæderland; og naar han om Aftenen kommer til et fremmed Land og Rige, haver han om Morgenen straks Tjeneste igen. De er saaledes fast de eneste Mennesker, som uden Bekostning kan gøre

udenlandske Rejser, og med tomme Hænder kan flakke hele Verden igennem, naar de alene have saa mange Skillinger, som de kan betale i et Par Kroer paa Vejen. Efterdi dette nu er af saadan Beskaffenhed, saa er intet Middel til at holde disse Folk i Ave, og bevæge dem til at blive paa et vist Sted, uden ved en almindelig Convention imellem alle Steders og Landes Øvrigheder.“

I Løbet af det attende Aarhundrede møder vi i Overensstemmelse med denne Skildring aller og aller Stridigheder mellem Mestre og Svende. Endnu i Holbergs Dage besluttede saaledes Skomagermestrene i København at afskaffe det Middagsmaaltid, som Svendene hidtil havde faaet om Søndagen og i Stedet for udbetale dem en Godtgørelse paa 2 Sk. mere i Arbejdsløn for et Par Sko. Men denne Forandring havde til Følge, at Svendene ved første Vandringsstid rejste bort i saa store Mængder, at Mestreene maatte søge Hjælp hos de Militære, der havde lært Skomagereprofessionen. Svendene erklærede, „at de hverken kunde eller maatte opgøre noget, som de og deres Forfædre havde haft“; de havde fra fremmede Steder modtaget det Svar, at de ikke vilde blive betragtede som gyldige, om de lod Søndagsmaaltidet tage fra sig. Giv sig vilde de ikke, saa tilsidst maatte Magistraten anbefale, at „siden Svendene ikke paa anden Maade ere at bringe til Rolighed og slette Sulter kunde befrygtes, om Svendene ikke i Tide bleve tilfredsstillede“, maatte det anbefales, at Mestreene blev beordrede til paany at give Svendene det omhandlede Middagsmaaltid, og i Overensstemmelse hermed gav Regeringen den nødvendige Ordre.

De nye Tider.

Efter at Kontorchef Berg har gjort Rede for, hvorledes Haandværket i Løbet af det attende Aarhundrede er hæmmet i sin Bestaaen, men hvorledes der i det nye Aarhundrede saa smaat vokser nye Tanker frem, skildrer han Lavsvæsenets Ophævelse, dette tilintetgørende Slag, som man ikke havde troet muligt, og som man slet ikke havde beredt sig paa.

Atter i Slutningen af Aarhundredet kom der dog en Opgang, selv om moderne Anskuelser har haft vanskeligt ved at gøre sig gældende, og Modsætningen mellem Haandværkets og Industriens Mænd nu og da har været ret stærk fremme. Nyorganiseringen har fundet Sted paa rent faglig Basis ved Genoplivelse af de gamle Lav og Nydannelse af faglige Organisationer. Og hvad der rigtigt bragte Haandværkerne til at slutte sig sammen, var Nødvendigheden af at danne Arbejdsgiverforeninger som Modvægt mod Arbejdernes Fagforeninger. Men Følgen blev nye Mænd, nyt Mod og nye Maal, der rækker langt ud over de egentlige Arbejdsgiverformaal.

Forfatteren slutter sin Skildring af vort Haandværks Historie med at opfordre til Erkendelse af Nuti-

dens økonomiske og industrielle Krav, Organisation og Specialisering, og han sammenfatter, hvad det gælder om, i de to Ord: Sammenhold og Arbejde.

Gammel Kærlighed.

Nu falmer dit lyse, straalende Haar, de Tindinger bliver saa hvide; jeg ser dig endnu i den dejlige Vaar, hver Stund for mit Øje kan glide med Sol — aa, saa herlig og skinnende klar med Sang og med Drøm under Løvel; men dejligst jeg husker dit Øjenpar, naar det saa imod mig bedrøvet!

Nu plages af Gigten din lille Haand, der rakte mig Roser i Møde — de Roser, der bandt mig med Kærligheds Baand og kunde ved Midsommer gløde; de Hænder, der rakte mig Drengen en Kvæld, hvor var de dog kønne og fine, de øste af Lykkens sprudlende Væld, og begge de Hænder var mine!

Din Ryg er bøjet en Smule som min, du var dog vist rankest af alle, du knejste som Bøgen saa stolt og saa fin, og jeg dig min Skat kunde kalde, din Gang var saa let — nu kniber det lidt, — men den Gang — hvor kunde du svæve, — tænke sig blot — at det hele var mit — af Lykke endnu kan jeg bæve!

Nu spinder Rynker om Kinden sit Net, jeg tror — der er Furer i Panden, — jeg kysset' en Kind som en pragtfuld Roset og stryger saa ømt nu den anden! Bag Furerne tænker du kærligt paa mig, du gi'r mig de selv samme Tanker, som da jeg mødtes dernede med dig ved Vinløvels klatrende Ranker!

I. S. N.

Hyad er Poesi.

Mangfoldige Mennesker har prøvet at besvare dette Spørgsmaal. Af Svenskeren Thorild, som var baade Digter og Tænker, har vi et højstent Svar, der lyder saaledes: „Poesi — det år djupet af sannt och höjden af saligt, Blomman af skapelsens vår, själén af språkets musik.“

Dansk og jævnt siger Professor Vilh. Andersen: „Poesi er Glæde over at være Menneske.“

Ved Siden af disse to Svar vil jeg stille den Forklaring af Poesi, som en vestjydsk Bondekone gav for en Del Aar tilbage. Jeg tør ikke indestaa helt for Ordlyden; men derimod kan jeg sige, at Indholdet

af hendes Udtalelse om, hvad Poesi er, var det, der nu skal gengives.

En ung Student og en ung Lærer var Gæster i hendes Hjem et Par Timer. Den første af dem, som aldrig havde været der før, lagde straks Mærke til den ikke saa helt lille Bogsamling, som fandtes i Dagligstuen, og inden de to satte sig til Bords for at spise, havde han kastet et Blik paa Bogryggene. Efter Maaltidet sagde han til Værtinden: „De holder vist meget af Poesi.“ „Ja,“ sagde hun, „det er det eneste, jeg bryder mig om i Vorden.“ „Saa-aa! Keder da alt det andet Dem?“

„Ja! — men jeg kommer nok til at sige Dem, hvad jeg forstaar ved Poesi. For mig er min Mand og vore Børn, vore Tjenestefolk, vort Land og vort Folk, vore Heste, vore Køer, vore Svin og vore Høns, vore Markør og vor Smule Have og alle de Bøger, som staa paa Hylden der, først og fremmest det ny Testamente, Poesi altsammen. Nej, der er for Resten een af Bøgerne, som jeg vil regne fra.“

Studenten spurgte: „Er det Hindhedes Bog om vor Ernæring?“

„Nej, den er rigtignok ogsaa Poesi. Men der staaer en Roman der henne, som jeg ikke kan faa andet ud af, end at hele Livet er den bare Elendighed; den regner jeg ikke for Poesi. Men alt, hvad der faar mig til at føle, at Livet er noget underligt værdifuldt noget, med alle sine Glæder og Sorger, alt sit Ansvar og alt sit Arbejde — alt det kalder jeg Poesi.“

Skulde jeg samle hendes Mening om Poesi i faa Ord, vilde jeg sige: Poesi er al sund Glæde og al sund Alvor.

Jeg vil have Tillægsordet „sund“ med. Der er nemlig saakaldte Glæder, som ikke er sunde, men som stjæler Menneskenes Kræfter, som sviende Tørke stjæler Markens Grøde. Og der er en saakaldt Alvor til, der hindrer Kræfternes Vækst, som Surhed i Jorden virker lammende paa Sædens Udvikling.

Naar vi vælger vor Læsning — for nu kun at tale om den Side af det poetiske — bør vi holde os til det læseværdige, og læseværdigt er kun det, der lader mig føle — hvad enten det kalder paa Sorgen eller paa Glæden, gør Sindet muntert eller lægger Ansvarsrets Tyngte paa mig —, at Livet er et værdifuldt Forehavende, som det er godt og ærefuldt at være Parthaver i.

En daarlig Bog eller et daarligt Blad, altsaa det ikke læseværdige, er ikke blot kendelige paa, at de ligefrem kalder det slette frem i Sindene. Tom og ørkesløs Læsning er ogsaa daarlig Læsning. Den er bleven fordømt i disse stærke Ord af den russiske Forfatter Poul Vassili: „For en Nation gives der intet værre end tom og ørkesløs Snak.“

Lige saa stærkt har Wilson talt rosende om den gode Læsning i følgende Henvendelse til sit Folk: „Om den fri Nation, hvortil vi hø-

Dansk Haandværk gennem Tiderne.

Efter „Dg. Nyh.“

Mestre og Svende.

Det var i Haandværkets ældste Tid Regelen, at Svenden snarest muligt nedsatte sig som Mester; Forholdet mellem Mester og Svende var fuldstændig patriarkalsk, og større Arbejdsstridigheder var udelukkede alene paa Grund af Svendenes ringe Antal i Forhold til Mestreene — endnu i Kong Hans' Dage staaer der i Fortegnelsen over Københavns vaabenføre Mandskab 17 Skråddere opført med 15 Svende, 11 Skomagere med 15, 11 Bagere med 19, 13 Smede med 26, ialt 185 Mestre med kun 119 Svende. Først hen i det sekstende og især i Løbet af det syttende Aarhundrede kom Svendene til at betyde saa meget, at de kunde sætte deres Fordringer igennem. Det Opsving i vort Næringsliv, der begynder med Renæssancen, bevirkede, at der skulde bruges mange flere Svende end før, og ikke mindst de tyske Svende, der indvandrede, og som ikke altid var helt lette at tumle, bidrog stærkt til at ændre Sæd og Skik. Der opstod nu Strid om Svendenes Ret til at holde „Blaa-Mandag“ og især om Begærvalget, deres Ret til at tage Arbejde hos den Mester, de selv lystede. Vandringerne bliver samtidig mere og mere almindelige, og Herberget, hvor de rejsende Svende modtoges og Arbejdet ordnedes, faar voksende Betydning. Den vandrende Svend maa kunne legitimere sig for sine Fæller i fremmede Byer og Lande og maa i Herberget aflevere „Grussen“, en ofte i nogle Verslinier affattet Hilsen, for at opnaa Støtte og Hjælp. Det bliver efterhaanden til et helt Ceremonie! — der opstod Regler for, hvorledes den vandrende Svend skulde banke paa Døren, hvilken Stilling han skulde indtage, naar han kom ind, hvor mange Knapper, der skulde være knappede i hans Frakke, og i hvilken Rækkefølge Spørgsmaal og Svar skulde falde, altsammen for at faa godtgjort, at begge Parter var „ærlige“ efter Haandværks Skik og Brug.

„Det fremgaar heraf“, skriver Berg,

rer, skal kunne bevare sin aandelige Spændstighed, sin Ligevægt midt i sit rastløse Arbejde, sit Mod i alle Vanskeligheder, sit kloge Maadehold og sit ukuelige Sind, saa maa det vedblive at drikke dybt og tit af Literaturens Kilder, derfra hente Næring for sine bedste Idealer, bevare sit Blod varmt ved at lytte til dem, der her taler til os som Talsmænd for ophøjet Stræben og retfærdige Grundsætninger. Literaturen skal bevare os retskafne og stærke."

Vor Tids sociale Lovgivning vil give mange Mennesker i vort Land mere Fritid, end de før har haft. Maatte dette Forhold blive taget alvorligt, saa mere Fritid ikke kommer til at betyde; mere Tid til at drive i, men større Lejlighed til udviklende Læsning og til at styrke Hjemmets Kraft med indholdsrig Tale.

De danske Sønderjyderes Liv under stærk Tryk har medført, at de bedste af dem har tyet meget til gode Sange og værdifuld Læsning. Genforeningens Lykke skulde nu gerne blandt andet kendes derpaa, at Folkebibliotekerne og Hjemmets Indkøb af Bøger hele Kongeriget Danmark over i forhøjet Grad præges af Sansen for ægte Poesi.

I. P. Kristensen-Randers.

Oktober.

Fra saa langt, ja saa langt
jeg kan huske tilbage,
har jeg elsket de sølsomt
bevægede Dage,
der sygeligt, helt ind i Hjerterne,
smile,
vort Feberlivs dybe og eneste Hvile!

De slørede Soles langsomme Timer,
De slørede Soles luftige Pragt...
Det er Stilhedsens Klokke,
der hemmeligt kimer!
Med sin løftede Finger
staar Stilheden Vagt.

Det er som Oktober
ved alt det, vi ikke
kender, men fabler og drømmer om.
Oktober har tunge, alvidende Blikke,
der fylder en Sjæl,
som i Somren blev tom.

Oktober er tung af et Hjerte
der rummer
Hemmeligheder, som vi ikke ved.
Det er Døden, der kommer
os nær... vi forstummer
og søger den grublende Ensomhed.

Er det den Viden, Oktober forkynder:
Døden skal dykke os grænseløst ned
i en Tavshed, som her
ufuldkomment begynder,
i en vænet Verden af Ensomhed.
Chr. Rimestad.

En Videnskabsmands Fremtidssyner.

Et Vordensproblem.

Sir Oliver Lodge om Atomenergien som Kraftkilde.

Nylig afholdtes der i Birmingham en Mindefest for Dampmaskinens Opfinder, James Watt, i Anledning af Hundreårsdagen for hans Død, og ved denne Fest holdt Sir Oliver Lodge, den berømte Fysiker og Gransker af Udødelighedsproblemet, en interessant Tale om Udnyttelsen af Atomenergien som en kommende Kraftkilde for Menneskeheden.

"Vi maa være klar over", sagde Sir Oliver, "at den Del af Verdens Energikilder, som vi hidtil har forstaaet at udnytte, viser Tegn til at udtømmes. Problemet for de kommende Generationer bliver derfor at skaffe sig ny. Hele Materien indeholder umaadelige Mængder af

Energi, som ganske vist hidtil slet ikke har været udnyttet; Materien, Stoffet, bestaar af Atomer, og disses Bevægelser foregaar under Udfoldelse af Energi. Kunde vi udnytte denne i dens fulde Omfang, vilde hele Menneskehedens materielle Liv revolutioneres.

Første Gang, det gik op for Videnskaben, hvad Atomenergien kunde betyde for Menneskeheden, var, da Radioaktiviteten opdagedes i Halvtempererne. Den paafølgende Opdagelse af Radium vakte stor Forbløffelse, thi det syntes, som Radium udstraalede Energi uden selv at blive mindre i Omfang. Dette var ganske vist en Fejltagelse, men Stoffet formindskedes saa langsomt, og den afgivne Energi var saa udpræget, at Fejltagelsen var fuldt forklarlig. Den i Radium indeholdte Energi er imidlertid uuder Kontrol, den udsendes rent automatisk — og hvad det gælder om, er netop at bringe den under Kontrol, dirigere den derhen, hvor man vil, og i de tilstrækkelige Mængder. Den Energi, et Atom indeholder, er overordentlig, og kunde vi vilkaarligt faa Atomerne til at løsne sig fra et Stof, vilde en mægtig Energikilde staa til vor Disposition; thi ikke blot Radium indeholder Energi, men alt Stof gør det.

Alene 30 Gram af Materien indeholder Energi nok til at hæve den sænkede tyske Flaade ved Scapa Flow og stable den op paa Skotlands højeste Fjæld. "Det var maa-ske godt", fortsatte Sir Oliver Lodge, "at Tyskerne ikke opfandt Kunsten at udvinde Atomenergi under Verdenskrigen — thi hvortil vilde de saa have brugt den?" Han haabede derfor, at Opfindelsen først vilde blive gjort, naar Menneskeheden var bleven bedre, end den nu var, thi ellers vilde Kloden simpelt hen ikke blive til at leve paa. Atomenergien kunde bruges konstruktiv — til at opbygge Menneskehedens Kultur; men den kunde ogsaa bruges destruktiv — til at ødelægge og tilintetgøre den i Bund og Grund.

I Flyvemaskinen.

Baaret af to Kæmpevinger,
i et infernalsk Spektakel,
i et Sus af Vestenvinden
og Propellens skingre Larm,
flyver Mennesket i Fuglens
fredsforladte Tabernakel,
med sin Skæbne givet over
i en Flyvers unge Arm.
Se, han duver gennem Luften
paa de store, lyse Vinger,
Flyveren ved Rattet stirrer
fremad uden Frygt;
thi han ved, at netop han
er Luftens Hersker og Belvinger,
Mennesket, hvis Magt kun er
hans Hjærnes kolde Kløgt.
Fremad gaar det, fremad,
gennem Luftens kolde Rige,
under ham forsvinder Skove,
Marker, Bække, By, og Bugt,
Mennesket vil fremad,
aldrig trættes af at stige,
altid stige, altid fremad,
paa to hvide Vingers Flugt.
Kristian Jespersen.

Fra Uge til Uge

—o— Bryllup.

Paa Søndag vies i Rø Kirke Frk. Emanuella Mare Johansen, Datter af Georg Johansen, Rø, til Thor Hansen-Rønne.

Guldbryllup.

Fhv. Postbud Hammer og Hustru kan den 30. ds. fejre deres Guldbryllup. Samme Dag fejrer H. C. Mortensen og Hustru deres Sølvbryllup.

Allinge Biograf

har paa Søndag paa Programmet en spændende Film om Detektiv og Kærlighed, nemlig den berømte Nick Carters Overmand samt Regnbue-Faldet. (se Annoncen)

Yngre Pige

kan faa Plads til 1. November paa Bondegaard i Rutsker.

Fru Ruth Hahn

giver Undervisning i Klaver og Harmonium.

Fr. Hahn underviser i Tysk, Fransk, Engelsk og Latin. Tegning og Malerkursus.

En nylig konfirmeret Pige

og en Dreng kan faa Plads til 1. November paa

Degnegaard i Rutsker.

RØ.

Ernæringskort uddedes Torsdag d. 31 Oktober, Eftm. Kl. 2—5. Samtidig udbetales Brændsels-godtgørelse mod Kvittering.

Sogneraadet.

Jeg takker for udvist Opmærksomhed ved min Konfirmation.
Engeline Nielsen.
Olsker.

Olsker.

At Restancelisten for 1ste Halvaar 1920 af Fogden er godkendt til Udpantning bekendtgøres herved med tilføjende at Udpantning vil blive foretaget uden videre Varsel efter den 31. Oktober d. A.

Sogneraadet.

Advarsell!

Høns der skader min Vintersæd ved Kirkegaarden bliver skudt.

Alfr. Pedersen.

Olsker.

Formue- og Indkomstskat til Staten for 1ste Halvaar 1920, samt Tillægsskat der betales af alle med over 1200 Kr. skattepligtig Indkomst, modtages hver Fredag Eftm. af Skattekontorer A. Jensen, Bækkegaard og ved Mejerierne „Humledal“ og „Kajbjerggaard“'s Udbetalinger i November Maaned.

Alle bosiddende Personer bedes benytte Skattekvitteringsbøger der faas hos Kassereren.

Sogneraadet.

4 Ugers Grise

er til Salg paa

Pilegaard i Rø.

Tak!

Herved bringes vor hjerteligste Tak for al Deltagelse ved vor lille Dreng, Ejnar Martins Begravelse
Hansine og Martin Christensen,
Tein.

Søger De en Pige, en Karl eller en Dreng, eller mangler De en Svend eller Lærling en Fodermester eller anden Medhjælp, bør De snarest avertere i Nord-Bornholms Ugeblad der hver Fredag bringes direkte ind c. 1700 Hjem og læses af saa godt som hvert eneste Tyende. En Annonce her i Bladet vil derfor saa godt som altid bringe et tilfredsstillende Resultat.

Ordet er frit!

Vi gør vore mange Læsere i By og paa Land opmærksom paa, at enhver kan faa optaget Artikler og Indlæg om Emner af almen Interesse i „Nord-Bornholms Ugeblad“.

Betingelsen er kun, at det skrevne er holdt i en sømmelig Form og indenfor rimelige Grænser, samt at Indsendere — til Underretning for Redaktionen — opgiver Navn og Adresse. Ligeledes modtager Redaktionen gerne Meddelelser om saadanne Ting og Forhold, som egner sig til Behandling i Bladets Spalter.

Dette gælder baade Byen og Landet, og det er en Selvfølge, at Redaktionen altid vil iagttage den strengeste Diskretion med Hensyn til sine Kilder.

De averterende

anmodes om at indlevere deres Annoncer inden Torsdag. Smaa Avertissementer kunne dog som Regel modtages indtil Torsdag Middag.

Gode Pærer

15 og 18 Øie pr. Pd. til Salg hos Joh's Lind, Strandvejen.

Toro.

Da der er Udsigt til at jeg kan skaffe et Parti Toro, bedes De, der vil have Toro, at henvende sig til mig Lørdag den 25. ds. fra 5—8 Efterm. Jann Hansen, Hyldegaard, Olsker.

Overrelssagt. Bojesen-Koefoed

Sct. Mortensgade 17, Rønne. Telf. 22 (tidli. Fuldm. ved Byfogedkontoret i Hasle).

Kontordag i Allinge Mandag do. i Klemens (Kroen) Tirsdag Ef.

Pærer og Charlotter

er til Salg hos

Maler Nielsen.

Ekstra stærke Decimalvægte

med Skydelod, saa de smaa Lodder kan undværes.

Jern- og Messinglodder. Alt sælges til meget rimelig Pris i

Nordlandets Handelshus.

Allinge Biograf.

Søndag den 26. ds. Kl. 7 og 8 1/2

Regnbue-Faldet

Amerikansk Kunstfilm

Nick-Carters Overmand

Lystig Detektiv-Roman i 3 Akter.

Billetpris: Voksne 60, Børn 30 Øre. Skat iberegnet.

Magasin du Nord's Udsalg i Allinge anbefaler til Flyttedagen

Dame-Ulstre i ekstra prima Stof fra 78-130 Kr.

Ulstrakan Frakker 108-165 -

Regnfrakker, forte blanke 24-40 -

do. forte, graa og drap Uld 52-62 -

Nederdele, svære uldne ful. Stoffer 1350-32 -

do. blaa og forte Serges 30-49 -

Bluselis, fiske Faconer i Silte 1525-30 -

do. i Uld og Flonel 475-24 -

Kulørte Husholdningsforklæder 425-6 -

Hvide og kulørte Pynteforklæder 2-7 -

Noire Underforkter, prima Kvalitet 850-1250

Stromper, ekstragode heluldne 4-675

Al Slags Underbeklædning i Uld, Bomuld og Halvuld til ekstra billige Priser.

Stort Lager af Damelinued, prima Kvalitet.

Stort Lager af Skindbarer.

Paraplyer, Handsker, Sommerforklæder

Pyntefraver, Bæster m. m.

Alt i stort Udvalg til billige Priser.

Magasin du Nord's Udsalg

ved Havnen, Allinge

J. P. Sommer.

Mejeriet Kajbjerggaard

ønsker Tilbud paa Mælk-, Smør- og Ostekørsel for Regnskabsaaret 1920. Tilbudene maa være indgivne til Mejeriet senest Fredag den 31. Oktober. Konditionerne ligger til Eftersyn paa Mejeriet.

Bestyrelsen.

Mejeriet Humledal

afholder extra Generalforsamling Fredag d. 7. November, Eftm. Kl. 2 1/2 i Olsker Forsamlingshus.

1. Valg af 2 Bestyrelsesmedlemmer. 2. Eventuelt.

Bestyrelsen.

Gudstjenester og Møder.

Søndag den 26. Oktober.

St. Ols Kirke Kl. 10, Skrm. 9 1/2.

Allinge Kirke Kl. 2.

Samme Dag holder Pastor Egerup

Møde i Tein Kl. 2.

Mandag Kl. 7 1/2 Ungdomsafdelingen.

Tirsdag Kl. 7 1/2 K. F. U. K.

Onsdag Kl. 7 1/2 Samfundsmøde.

Torsdag Kl. 7 1/2 K. F. U. M.

En nylig konfirmeret Dreng

kan faa Plads paa

Gothegaard Klemensker.

Meget fine, tørre

Panelbrædder

alle Længder sælges i

Nordlandets Handelshus.

Til Malkekøerne har vi:

- valsede Jordnødkager
- do. Bomuldsfrøkager
- do. Hørfrokager
- frisklavet Soyaskraa
- frisk Melassefoder
- Pris 15 Kr. for 200 Pd.

og sælger gerne.

Nordlandets Handelshus

I disse Dage har vi losset store Partier — og hvorefter er nogle særlig gode

kantskaarne Udsudsbrædder

3/4" og 1" tykke i alle Længder. Disse ere udmærket anvendelige til mange Ting og alle Reparationer.

Prisen paa disse er meget rimelig, og beder alle om at gøre Forespørgsel og Handel i

Nordlandets Handelshus

Bedste Smøreolier

sælges.

- Prima lys amk. Maskinolie
- Prima Cylinderolie for Dampmaskiner
- do. for Motorer
- Bensin og Petroleum.

Priserne er billigst i

Nordlandets Handelshus.

Vi køber alle Sorter

Byg,

Havre,

Blandsæd,

men kun tørre, friske Varer, og betaler bedste Dagspris.

Nordlandets Handelshus.

Dampkul til Tærskværkerne.

Alle, som har bestilt Kul bedes om endelig at hente disse hjem i de allerførste Dage.

Nordlandets Handelshus.

Forlang hos Deres Handlende

Viggo Glistrups KAFFE.

Specialitet:
Egte Java Kaffe.

Ekstra stærke svenske

Enekurve

sælges a 375 Øre Stk.

Store svenske Enekurve

for Halm og Avner

sælges a 475 Stk.

Gode Kartoffelgrebe

Store Sædskovle

Nordlandets Handelshus

Nu har vi rigeligt af

Korn og Majs

til Svineskraa og Hønsfoder.

Friskmalet Svineskraa, valset Majs og prima Havre og Blandsæd til Hestene.

Nordlandets Handelshus.

De nye Efteraarstoffer

er hjemkommen.

Vinterfrakker fra 110 Kr. Fine engelske Kamgarnsklædninger fra 140 Kr. Fineste blaa Kamgarns-Serges til Klædninger 180 Kr.

Nogle Buchskingsklædninger sælges meget billigt.

J. Johansens Skrædderforretning

Telefon Allinge 137.

Medbragt Stof forarbejdes. Spadserdragter og Ulstre efter Maal.

Messens Damekonfection

for Vintersajsonen
1919-20

omfatter et stort Udvalg i højt moderne Kaaber i glat og presset Plysch, Kurvel, og Astracan.

Ulstre, Negnfrakker, Bindjaffer, Nederdele i Silke og Uld.

Pigefjoler i Støjt og Cheviot.

Kostume-Silkestoffer til Kjoler og Besætning.

Priserne for Konfection er betydelig lavere end sidste Aar.

Chr. Olsen
Messen, Allinge.

Herredragter

i prima engelske moderne Udstoffer.

Vinterfrakkestoffer i prima Kvalitet fra 28 Kr. 50 Øre pr. m leveres færdigshet i Løbet af nogle Dage.

Færdige Drengedragter er paa Lager.

Chr. Olsen
Messen Allinge
Telefon 100

Plysch-Bordtæpper Prima Gulvtæpper

17x4 18x4

i Plysch og Arminster.

Uld-, Plysch-, og Jutagulvbloere i Metermaal, Forlæggere, Japanaatter, Vinoleumsgulvtæpper, hvid Bordvoxdug, Koffenbordslinoleum.

Chr. Olsen
Messen Allinge
Telefon 100

En brugt Kakkelovn,

ca. 1 m høj købes

Capt. Hahn
Allinge.

Friskskudte Harer

Agerhøns, Daadyr

købes og betales med højeste Pris

J. B. Larsen.

En Pige

kan faa Plads hos

Gartner Kofoed
Allinge.

Prima Kork,

Tovværk i Hamp og Manilla have atter paa Lager.

Valdemar Jørgensen.

Violin og Claverundervisning.

Greta Westphal
Sandkaas.

Hollandske Blomsterløg

er nu hjemkommen og faas hos
Gartner Kofoed, Hallelyst

Prima hollandsk Cacao

250 Øre pr. 1/2 kg.

J. B. Larsen.

Prøv min

Frokost og Java Kaffe

De vil blive tilfreds.

J. B. Larsen.

Nye galvaniserede

Vandspande og Vaskeballier

af den gamle svære Kvalitet er hjemkommen og sælges til meget rimelige Priser i

Nordlandets Handelshus

Vi venter et Parti

Store Dampkul

i Løbet af 8 Dage. — Bestillinger modtages.

Nordlandets Handelshus

Sylte- og Husholdningssukker

Sendingerne kommer, og vi venter snart at være fuldt leveringsdygtige. — Af alle andre Varer har vi rigeligt paa Lager.

Nordlandets Handelshus.

Vi har rigelig Lager af Kærnefoder til Grise og Høns.

Hel Majs, valset Majs, bornh. Byg, amk. Foderbyg, Hvedeklid, Bygskraa og sælger smaa og store Partier efter allerlaveste Notering.

Nordlandets Handelshus

Meget solide og rummelige Nye Kornsaække og Kodækken sælges fremdeles til den gamle Pris.

Nordlandets Handelshus.

BRAND- OG LIVSFORSIKRINGS- AKTIESELSKABET SVEA

HOVEDKONTOR: BREDGADE 28
(Odd-Fellowpalæets søndre Pavillon)

tegner alle Kombinationer af Livsforsikring til billige Præmier ved Henvendelse til Selskabets Agentur for Bornholm.

TH. 60 **V. J. Claussen, Sandvig.** TH. 60

Saadan ser en moderne Vinterfrakke ud.

Vi har største Udvalg i engelske Klædevarer, saavel til Frakker som til Habitter.

Efter Forholdene meget billige Priser.

Nordlandets Handelshus.

Brødrene Anker

Jernstøberi & Maskinfabrik

Telefon 2. Hasle Telefon 2.

Kul haves stadig paa Lager ved Levka. Pris 4,50-5,50 hl.

Fra Amerika

er hjemkommet et Parti Mollskindsbenklæder, som sælges for 15 Kr.

Nordlandets Handelshus.

En Sending Skindvarer

er hjemkommen. Fikse Faconer. Billige Priser. Kræver fra 10 Kr.

Nordlandets Handelshus.

Bestil Deres Tryksager i Allinge Bogtrykkeri

Allinge Kolonial- & Produktforretning

anbefaler

Kolonialvarer

Konserves og Frugtsafter
Værktøj, Redskaber
Køkkenudstyr, Urtepotskjulere
Kaffestel, Spisestel
Kakkelovne og Komfurer
Tagvinduer, Staldvinduer
Murgrøder, Pumper, Jernrør
Brædder, Planker, Lægter
Tømmer, Cement, Tagpap
Søm og Skruer
Smøreolier, Drivremme
Remmefedt, Smørekander
Roegrebe, Roeknive, Roekurve
Børstenbinderevarer
Spegesild og Kryddersild
1/3 og 1/4 Tdr.
Klipfisk, Fedt, Margarine
Majs, Knækmajs, Byg, Havre
Blandsæd, Skraa.

Allinge Kolonial- & Produktforretning.

Saalelæder anbefales!

Allinge Kolonial- & Produktforretning.

Et Parti Frugtmarmelade

udsælges til 1 Kr. kg.

Allinge Kolonial- & Produktforretning.

Et Parti Klipfisk,

lidt mørk, ellers god, sælges til 1 Kr. kg.

Allinge Kolonial- og Produktforretning.

Javakaffe.

Prøv vor ekstrafine Javakaffe og De vil blive tilfreds.

Allinge Kolonial- og Produktforretning.

Bornholms Spare- & Laanekasses

Afdeling i Allinge

Kontortid: 10-12 og 2-4.

Modtager Indskud paa alm. Sparekassetilkaar til en Rente af 4 pCt. p. a., paa Folio til 2 pCt. p. a.

Bornholms Margarinfabriks VEGETABIL MARGARINE

er anerkendt som den bedste.

Faas hos alle Handlende.

Dame-Konfektion!

Stort Lager af Frakker, Ulstre, Spadseredragter, Nederdele og Bluseliv

anbefales i prima Kvaliteter til billige Priser.

J. P. Sommer.

Kraver og Muffer
i stort Udvalg.

J. P. Sommer.

Kjoletøj. = Serges.

Heluldne Kjoletøjer samt Alpacca og Silketøjer findes paa Lager i stort Farvesortiment.

Ekstra prima Serges til Kostumer, Nederdele, Kjoler og Drengetøj sælges f. T. langt under Dagspris

Trikotage

til Damer, Herrer og Børn er paa Lager i stort Udvalg

J. P. Sommer.

Gør Deres Indkøb, hvor Lageret er størst!
der findes altid noget for enhver Smag.

Det største Manufaktur-lager paa Nord-Bor er

Magasin du Nords Udsalg i Allinge.

J. P. Sommer.

Telefon 5.

Telefon 5.